VOORSTEL AAN DE RAAD: Raadsvergadering d.d. 19 september 2023

NR.: RI-23-00866

Onderwerp: Centrumregeling RES Noord- en Midden Limburg (RES NML)	Agendapunt	**14.**
	Raadsvoorstel-nummer	**2023-43**

Voorstel:

1. Kennis te nemen van het ontwerp centrumregeling RES NML
2. Geen zienswijze in te dienen op het ontwerp centrumregeling RES NML.

Burgemeester en wethouders van Nederweert,

De secretaris,	De burgemeester,
drs. J.C.T. (Johan) Bakens	B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak

Portefeuillehouder(s)	: Wethouder Meessen	Afdeling	: Dienstverlening
		Auteur	: J.P.A. van de Kerkhof
Datum	: 31 juli 2023		
Bijlage(n)	: 4		

Rapportage bij: Centrumregeling RES Noord- en Midden Limburg (RES NML)
Raadsvoorstel nr: RI-23-00866
Raadsvergadering d.d. 19 september 2023

Voorstel
1. Kennis te nemen van het ontwerp centrumregeling RES NML
2. Geen zienswijze in te dienen op het ontwerp centrumregeling RES NML.

Inleiding
Om de RES ambities van het klimaatakkoord te realiseren werken de vijftien Noord- en Midden Limburgse gemeenten, provincie Limburg, Waterschap Limburg en Enexis intensief samen. De afgelopen periode gebeurde dit in een projectmatige vorm. Om de uitdagingen binnen de RES NML de komende jaren ook het hoofd te kunnen bieden is samenwerken belangrijker dan ooit. Hiertoe is nu de samenwerkingsvorm centrumregeling uitgewerkt.

In 2022 hebben alle deelnemers (colleges) ingestemd met de uitwerking van de centrumregeling. In het bestuurlijk RES NML overleg van 15 juni 2023 is besloten om de ontwerp centrumregeling vrij te gegeven voor besluitvorming. U wordt gevraagd om uw zienswijze uiterlijk 31 oktober aan het college te geven over de nieuwe samenwerkingsovereenkomst. De centrumregeling is als bijlage 1 bijgevoegd.

Beoogd effect
Het doel van een sterke samenwerking is de implementatie van het Klimaatakkoord versnellen, de maatschappelijke kosten verlagen en meer invloed te hebben op de uitvoering, door:

- Kennis opbouwen, bundelen en delen;
- Voldoende gekwalificeerd personeel (krapte arbeidsmarkt), continuïteit, efficiency;
- (Gemeente) grensoverschrijdende onderwerpen gezamenlijk passend oplossen;
- Voor (regionaal opererende) stakeholders één regionale aanpak;
- Lagere kosten.

Met een sterke samenwerking wordt verder uitvoering gegeven aan de Regionale Energie Strategie voor Noord- en Midden Limburg. Met de samenwerkingsvorm centrumregeling is het de verwachting dat we als regio de Regionale Energie Strategie efficiënter en verder tot uitvoering kunnen brengen. De gemeente is zowel ambtelijk als bestuurlijk (portefeuillehouder) ruimschoots betrokken bij de totstandkoming van de ontwerp centrumregeling RES NML.

Argumenten
1.1 dan heeft u een goed beeld van hoe de samenwerking binnen de RES NML wordt georganiseerd.
Deze centrumregeling is een overeenkomst waarbij alle deelnemers afspreken dat zij op beleidsterrein energietransitie samenwerken. Uitgangspunt van de regeling is dat de Regionale energiestrategie RES NML wordt uitgevoerd en dat de deelnemers daarin waar mogelijk worden gefaciliteerd.

De RES NML voert voor de deelnemers basistaken en plustaken uit.

Basistaken en plustaken
Basistaken zijn taken waar de RES-partners gezamenlijk aan werken. De basis hiervoor ligt in de RES 1.0 en het Klimaatakkoord. De regionale basis is erop gericht om gemeenten te ondersteunen en te ontzorgen op het gebied van voortgangsmonitoring, beleidsvoorbereiding en advies (in beginsel geen beleidsbepaling), kennisontwikkeling, bovenlokaal accountmanagement met strategische samenwerkingspartners, innovatiestimulering en prioritering opwekprojecten met een bovenlokaal effect. De basistaken neemt iedere deelnemer af.

Plustaken zijn uitvoeringstaken en -projecten waaraan in wisselende samenstellingen wordt gewerkt. Het aantal deelnemers kan per taak of project variëren (plustaken-principe). Het initiatief voor een uitvoeringstaak (of -project) kan zowel regionaal vanuit het RES-programma komen of lokaal vanuit één of meer deelnemers. De bekostiging van deze taken geschiedt via de gemeenten die deelnemen in deze taak. Voor elke plustaak wordt een aparte samenwerkingsovereenkomst opgesteld.

RES NML jaarplan 2024
Het Jaarplan van 2024 geeft op hoofdlijnen de inhoudelijke werkzaamheden weer die de RES NML het komende jaar gaat oppakken. Ook geeft het een beeld van een aantal mogelijke plustaken. Het jaarplan dient als uitgangspunt voor de begroting 2024 en de meerjarenbegroting.

Overlegstructuren
De overlegstructuur van de centrumregeling bestaat uit:
a. Het portefeuillehoudersoverleg, bestaande uit de portefeuillehouders van de deelnemers;
b. Het agenda-overleg, bestaande uit twee leden van het portefeuillehoudersoverleg;
c. Het programmateam, in ieder geval bestaande uit de programmamanager en de voorzitters van de ontwikkelgroepen;
d. De ambtelijke regiegroep, bestaande uit de programmamanager, medewerkers van de deelnemers en een medewerker van de netbeheerder;
e. De ontwikkelgroepen, bestaande uit een voorzitter en deskundige beleidsmedewerkers van de deelnemers.

De overlegstructuur sluit aan bij het Governance document van de RES NML en in zoverre is daar in de centrumregeling ook aansluiting gezocht. Op deze plek is van belang om op te merken dat géén van deze overlegstructuren bevoegdheden heeft om besluiten te nemen. Alle overlegstructuren zijn voorbereidend en gericht op het bereiken van consensus over de regionale energiestrategie. Moeten er echter besluiten worden genomen, dan gebeurt dat door het college en/of raad zelf. Hét kenmerk van een centrumregeling is namelijk dat er geen aparte organisatie wordt opgericht. Van een bevoegdheidsoverdracht of het nemen van besluiten met externe werking kan en mag daarom geen sprake zijn.

2.1 deze centrumregeling heeft voordelen voor onze gemeente.
Zo biedt de regionale samenwerking kansen om menskracht en expertise te delen. Dit is vanwege de krappe arbeidsmarkt ook nodig. Ook kunnen we de RES-samenwerking benutten om verbinding te leggen met andere opgaven in een gebied. De urgentie op snelle maatregelen is groot. Toch werkt juist het investeren in een samenwerking uiteindelijk versnellend. Samenwerking tussen maatschappelijke organisaties, inwoners, energiecoöperaties, netbeheerders, bedrijfsleven en overheden: lokaal, regionaal en landelijk. Ieder vanuit zijn eigen rol.

De juridische regeling (ontwerpbesluit centrumregeling RES NML)
De regeling vormt de juridische basis voor de samenwerking en legt alle gemaakte afspraken vast. De centrumregeling valt onder de Wet gemeenschappelijke regelingen en gaat conform onderstaand proces (zie onderdeel uitvoering) naar de raad voor zienswijze en vervolgens nogmaals voor toestemming, waarna het college een definitief besluit maakt over de regeling.

Kanttekeningen
De centrumregeling is een lichte vorm van samenwerking op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Er wordt geen nieuwe organisatie opgericht en er worden geen bevoegdheden overgedragen.
In de centrumregeling wordt enkel één gemeente (gemeente Venlo), de centrumgemeente, aangewezen die voor alle bestuursorganen de (RES) taken op het gebied van de energietransitie gaat uitvoeren. In ruil daarvoor verlenen alle aangesloten bestuursorganen aan het college van de centrumgemeente de vereiste mandaten. Daarnaast ontvangt de centrum gemeente een gezamenlijk vastgestelde jaarlijkse vergoeding.
Belangrijk om te vermelden is, dat het aangaan van de centrumregeling er niet toe leidt dat de deelnemende bestuursorganen hun bevoegdheden kwijt raken.

Uitvoering
Rondom de centrumregeling wordt een informatiebijeenkomst georganiseerd. Via de raadsgriffier heeft u hiervoor een uitnodiging gekregen om u aan te melden. De informatiebijeenkomst vind plaats op 14 september (stadhuis Venlo) en 21 september (gemeentehuis Beesel). Daarnaast is er ook de mogelijkheid voor een presentatie aan de individuele gemeenteraden. Als hier behoefte aan is dient u dit aan te geven via de griffier.

Rond eind oktober komen eventuele zienswijzen binnen bij RES NML.
Stap 1: eventuele zienswijzen worden beoordeeld en besproken in het bestuurlijk overleg RES NML (vanzelfsprekend in afstemming met ambtelijk overleg RES NML).
Stap 2: college bied (eventueel) aangepaste centrumregeling aan voor toestemming aan raad.
Stap 3: regeling wordt vastgesteld.

Communicatie en participatie
In samenspraak met RES NML wordt regionale- en lokale communicatie ingezet.

Financiële gevolgen
In het governance document is een meerjarenbegroting opgenomen. Deze geeft weer wat de kosten zijn van het totale basispakket van de RES NML. De begroting is opgebouwd vanuit de inhoud, en vanuit daar wordt de bijdrage van de deelnemers berekend. De bekostiging is op basis van een bedrag per inwoner. Het bedrag per inwoner is € 2,60. De basistaken worden voor dit bedrag uitgevoerd. Voor de plustaken zal separaat een

begroting worden opgesteld, aangezien dit afhankelijk is van het aantal deelnemers. Voor Nederweert gaat het dan om een bedrag € 45.506 voor basistaken.

In 2023 heeft de gemeente Nederweert een uitkering uit tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en Energiebeleid (CDOKE) aangevraagd en gekregen. Door het Rijk is voor 2023: € 339.952, voor 2024: €343.036 en voor 2025: € 346.120 CDOKE budget aan de gemeente beschikbaar gesteld. De basistaken worden in 2024 en 2025 bekostigd met budget uit deze CDOKE regeling.

Programma	Inkomsten/ Uitgaven	Structureel/ Incidenteel	2023	2024	2025	2026	Dekking
7.1 Duurzaamheid	Uitgaven	Incidenteel		45.506	46.000		Binnen huidig budget

Bijlagen

1. Ontwerp centrumregeling
2. Toelichting centrumregeling
3. RES NML Governance document
4. RES NML jaarplan 2024

Concept raadsbesluit

De raad van de gemeente Nederweert

Overwegende dat de uitdagingen rondom de aanpak van energietransitie groot zijn. Om deze het hoofd te kunnen bieden samenwerken binnen de RES NML belangrijker dan ooit is. Met de samenwerkingsvorm centrumregeling verwachten dat we als regio de Regionale Energie Strategie efficiënter
en verder tot uitvoering brengen.

Gezien het voorstel nr. 2023-43 van het college van burgemeester en wethouders d.d. 31 juli 2023

Besluit

1. Kennis te hebben genomen van de ontwerp centrumregeling RES NML;
2. Geen zienswijze in te dienen op het ontwerp centrumregeling RES NML.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 19 september 2023,

De raadsgriffier, De voorzitter,

drs. T. (Thijs) Deckers B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak